

kræver særlige Anlæg og Kvalifikationer. Disse Udtalelsers Vægt afsvækkes ikke derved, at Administrationerne for andre Omraader ikke indenfor disse mener at have gjort tilsvarende Erfaringer, og der skønnes ej heller af andre Aarsager at være Føje til at bortse fra Betydningen af de nævnte embedsmæssige Erklæringer. Den tilvebragte Sygestatistik viser saavel for ugifte som for gifte Kvinder et væsentlig større Antal Sygedage end for Mændene. De saaledes foreliggende Oplysninger danner for de paagældende Stillingers Vedkommende i sig selv et tilstrækkeligt Grundlag for en Forskel i Lønnens Størrelse henholdsvis for Kvinder og for Mænd i de samme Stillinger, svarende omtrent til den Forskel i Lønningerne, som for Tiden er fastsat f. Eks. ved Lov Nr. 113 af 27. Maj 1908 for Assistentklassen. Den der fastsatte Forskel er ikke saa betydelig, at den tiltrænger en yderligere Begrundelse, hvorimod en yderligere Forskel i Lønningerne formentlig alene maatte søge sin Begrundelse i Forsørgershensynet. Ved Inddragelsen af dette Hensyn vilde man føres ind paa Spørgsmaalet om Fastsættelsen af en forskellig Løn for henholdsvis gifte og ugifte Mænd i samme Stilling, et Spørgsmaal, som formentlig ikke let lader sig løse isoleret for Statstjenestemændene og for Folkeskolens Lærere.

Fra Statens Side kan det endelig ikke lades ude af Betragtning, at en Gennemførelse af Principet »lige Løn for Mand og Kvinde« i Statens Tjeneste vilde komme i Disharmoni med, hvad der er Tilfældet i private Virksomheder, og derved vise sin Unaturlighed, idet Forholdene i det private Liv maa forudsættes at ordne sig efter det naturlige Behov. I private industrielle Virksomheder er Forholdet vel det, at det nævnte Princip rent formelt set er gennemført, men det virkelige Forhold er altid det, at Manden dog tjener mere end Kvinden, idet denne stedse faar det lettere og derfor daarligere betalte Arbejde, medens Manden overvejende faar det strengere og mere betydelige Arbejde.

b. Medens de nuværende kvindelige

Tjenestemænd naturligvis maa se deres Interesse i, at Lønningerne for dem fastsættes højst muligt, bør det dog ikke overses, at det for de Kvinder, som har uddannet sig til, men endnu ikke opnaaet, eller som i Fremtiden naturligt er henvist til at uddanne sig til de paagældende Stillinger, let vil føre til Skuffelser, hvis vedkommende Styrelser faar den Opfattelse, at det, naar Lønnen sættes lige for Kvinde og for Mand i tilsvarende Stilling, er ufordelagtigt at antage Kvinder, og om end naturligvis en Regering ved et Magtbud lejlighedsvis kan modvirke en saaledes begrundet Uvilje hos Styrelserne, vil denne dog let paany komme til at øve Indflydelse. Til det anførte kommer, at heller ikke de nuværende kvindelige Tjenestemænd, efter hvad der er anført foran under a, har noget vel begrundet Krav paa i vedkommende Stillinger at stilles paa lige Fod med Mændene, saa meget mindre som enhver forstandig og duelig Kvinde altid vil have lettere ved at faa en forholdsvis beskeden Løn til at strække til, end en Mand i Almindelighed er i Stand til. Det kan derfor heller ikke betvivles, at Kvinden, dersom hendes Løn sættes saaledes, at den endogsaa vilde være tilfredsstillende for en gift Mand i tilsvarende Stilling, vilde blive overordentlig vel situeret i Sammenligning med sine mandlige Kolleger; men det synes dog særdeles tvivlsomt, om Kvinderne i Tjenestemandsstillinger med Føje kan kræve at faa væsentlig bedre Kaar end Mændene i tilsvarende Stillinger.

c. Fra de mandlige Tjenestemænds Side høres af og til den Betragtning fremsat, at de ikke har nogen Interesse i, at deres kvindelige Kollegers Lønning sættes lavere end deres egen, idet de tværtimod sætter deres Lid til, at Kvinden efterhaanden vil bukke under i Konkurrencen, naar hun i Henseende til Lønning sættes lige med Manden. For Rigtigheden af denne Betragtning taler de foran anførte Erklæringer fra en Række Styrelsesgrene, men selv bortset fra, at Betragtningen — som foran berørt — kunde slaa fejl i Kraft af et Magtbud fra Regeringens Side om Ansættelse af